

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

792

Vragen van het lid **Eerdmans** (JA21) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat over *het bericht dat de Franse rechter het windturbinesyndroom erkent* (ingezonden 12 november 2021).

Mededeling van Staatssecretaris **Yeşilgöz-Zegerius** (Economische Zaken en Klimaat) (ontvangen 22 november 2021).

Vraag 1

Bent u ermee bekend dat het hof in Toulouse heeft geoordeeld dat overlast van windturbines ziekmakend kan zijn en in dat kader een schadevergoeding van 128.000 euro heeft toegewezen aan een echtpaar uit het Zuid-Franse Fontrieu dat ziek was geworden van een nabijgelegen windpark?

Vraag 2

Wat is uw reactie op het feit dat met deze uitspraak het windturbinesyndroom – door de Amerikaanse arts Nina Pierpont omschreven als een set van klachten bestaande uit o.a. slaapstoornissen en slaaptkort, hoofdpijn, oorsuizing, druk op de oren, duizeligheid, misselijkheid, wazig zien, concentratie- en geheugenproblemen, versnelde hartslag en paniekaanvallen – officieel wordt erkend?

Vraag 3

Wat vindt u ervan dat het RIVM in de zeer recente (juli 2021) *Factsheet Gezondheidseffecten van Windturbinegeluid* nog aangaf dat het windturbinesyndroom gebaseerd zou zijn op «wetenschappelijk zwak» onderzoek¹ en eerder aangaf dat er «geen wetenschappelijk bewijs bestaat voor het windturbinesyndroom»²?

Vraag 4

Ziet u een verband tussen de recente berichten over de invloed van de windlobby op RIVM-rapporten en de, naar nu blijkt volgens de Franse rechter onterechte, ontkenning van het windturbinesyndroom door het RIVM? Zo nee, waarom niet?

¹ RIVM, Factsheet gezondheidseffecten windmolens. (<https://www.rivm.nl/sites/default/files/2021-08/Factsheet-windturbines.pdf>)

² RIVM, 2013, Windturbines: invloed op de beleving en gezondheid van omwonenden. (<https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/200000001.pdf>)

Vraag 5

Bent u ermee bekend dat het in de Franse casus ging om een windpark bestaande uit zes windturbines op een kilometer afstand van de woning van het echtpaar in kwestie?

Vraag 6

Wat is in dat kader uw reactie op het feit dat windturbines in Nederland vaak nog een stuk dicht bij woningen (komen te) staan, getuige bijvoorbeeld het afstandscriterium dat in Noord-Holland werd teruggebracht van 600 tot slechts 350 meter?

Vraag 7

Als het windturbinesyndroom in Frankrijk bestaat en mensen op een kilometer afstand ziek kan maken, waarom zou dat in Nederland dan anders zijn?

Vraag 8

Bent u ermee bekend dat klinisch-fysicus-audioloog Jan de Laat van het LUMC, die al jaren waarschuwt voor de negatieve gezondheidseffecten van windturbines, aangeeft dat de klachten verder zullen toenemen naarmate windturbines groter worden en dus meer laagfrequent geluid produceren³?

Vraag 9

Deelt u in dat kader de conclusie dat het niet alleen qua kosten en landschapsvervuiling, maar ook met het oog op de volksgezondheid onverantwoord is om het dichtbevolkte Nederland tussen nu en 2030 vol te zetten met duizenden windturbines tot wel 250 meter hoog? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Hoeveel bestaande Nederlandse windturbines bevinden zich momenteel binnen een straal van een kilometer rond één of meerdere woningen? Waar staan deze?

Vraag 11

Hoeveel nieuwe windturbines en waar gaan er naar uw inschatting in het kader van de RES'en tot 2030 binnen een straal van een kilometer rond één of meerdere woningen verrijzen?

Vraag 12

Welke gevolgen voor Nederland verwacht u van de uitspraak van de Franse rechter?

Vraag 13

Bent u bereid het bestaan van het windturbinesyndroom ook te erkennen? Zo nee, waarom niet en waarom zit het hof van Toulouse er in uw ogen naast? Zo ja, op welke wijze gaat u uw beleid aanpassen als gevolg hiervan?

Vraag 14

Deelt u de conclusie dat de zorgwekkende signalen over negatieve gezondheidseffecten van windturbines zich de laatste tijd opstapelen, terwijl onderzoeken die de gezondheidseffecten bagatelliseren juist onder vuur zijn komen te liggen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 15

Bent u, gelet op al het bovenstaande in combinatie met een totaal gebrek aan maatschappelijk draagvlak, bereid om alle ontwikkelingen rond nieuwe windturbines stop te zetten? Zo nee, waarom niet?

---

³ NPO Radio 1, 10 november 2021, Franse rechter erkent «windmolensyndroom»: wat betekent dat voor Nederland? (<https://www.nporadio1.nl/fragmenten/de-nieuws-bv/908a495f-ca04-4409-87b8-62fa9eec2aa3/2021-11-10-windmolensyndroom-erkend-door-franse-rechter-wat-betekent-dat-voor-nederland>)

Mededeling

De vragen van het lid Eerdmans (JA21) over het bericht dat de Franse rechter het windturbinesyndroom erkent (2021Z20218) kunnen niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord in verband met interdepartementale afstemming. Ik zal uw Kamer zo spoedig mogelijk de antwoorden op de vragen doen toekomen.